

<https://www.eurointegration.com.ua/articles/2020/06/12/7110984/>

31. Указ Президії Верховної Ради УРСР «Про утворення закарпатської області в складі Української РСР» (22 січня 1946 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3%D0%B0-01#Text>

УДК: 321:7:33

Івановский В.В.
аспірант кафедри політичних теорій
Національний університет
«Одеська юридична академія»

ЕКОНОМІЧНА ДЕМОКРАТІЯ: СУТНІСТЬ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

Економічна демократія визначає розподіл суспільного блага за допомогою політичних інститутів, вона напряму стосується як економіки так і політики. З одного боку, економічна

демократія сприяє розвитку капіталістичних відносин із притаманними свободою підприємницької діяльності, повагою до приватної власності та концентрацією капіталу. З іншого боку, представники економічної демократії наголошують на необхідності перерозподілу капіталу між класами – від класу багатих до середнього класу. Один із найвідоміших сучасних дослідників феномену економічної демократії, С. Рінген зазначає, що ХХ століття було часом триумфу політичної демократії та, водночас, невдач економічної демократії [2] (Ringen, S. (2004). A distributional theory of economic democracy. *Democratization*, 11(2), 18-40).

В Україні, під час демократичного транзиту, темою суспільних дискусій стає проблема політичної демократії, відбувається активна боротьба за демократичні цінності у політиці, а ідея політичної демократії часто зводиться до

електоральної демократії. Натомість, як у політичному так і науковому дискурсах недостатньо уваги приділяється економічній демократії.

Дослідження економічної демократії дозволяє побачити джерело складнощів процесу демократизації в Україні – концентрацію капіталу в руках олігархів (олігархічного класу). Це є однією із головних проблем перехідного періоду в Україні. Навпаки, демократія передбачає панування більшості, тобто середнього класу. «Демократичний капіталізм» [1] є певним компромісом між класами, коли наймані працівники погоджуються із існуванням приватної власності та концентрацією капіталу у певних приватних осіб, натомість утворюючи дієві демократичні політичні інститути, які дозволяють ефективно перерозподіляти ресурси на користь більшості суспільства.

Якщо під політичною демократією розуміти правління в інтересах більшості, а владу більшості, у свою чергу, як справедливе політичне представництво панування середнього класу, то економічна демократія означає справедливий перерозподіл суспільного блага на користь середнього класу. Погодимось із тим, що «...демократія є правлінням середнього класу, а в основі економічної демократії знаходиться принцип рівної свободи. Компроміс між капіталізмом та демократією полягає у необхідності розподілу суспільного блага під наглядом політичної демократії, в інтересах середнього класу» [3].

Пошук оптимальної моделі економічної демократії у глобальному вимірі не завершено. Адже, задля справедливого розподілу суспільного блага, середній клас має контролювати не лише політичну владу, а й економічну. Капіталізм здатний забезпечити свободу, але він не сприяє

рівності. Економічна демократія покликана дати відповідь на один із головних викликів суспільного розвитку сучасної епохи. Йдеться про необхідність доповнення моделі політичної демократії, яка сприяє утворенню та справедливому розподілу суспільного блага моделлю капіталізму, як економічної конкуренції, що забезпечує індивідуальний розвиток та багатство.

Список використаних джерел:

1. Przeworski A, Wallerstein M. Democratic Capitalism at the Crossroads. *The Political Economy: Readings in the Politics and Economics of American Public Policy*. New York: Routledge, 1984. P. 335-348. DOI: [10.4324/9781315495811-25](https://doi.org/10.4324/9781315495811-25)
2. Ringen S. A distributional theory of economic democracy. *Democratization*. 2004. №11(2). P. 18-40.
3. Yakovlev D., Borovyk L., Diachenko, O. The voice of the middle class and economic democracy in

Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022.
№ 8(3). P. 220-227. DOI:
<https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-3-220-227>

УДК 323.212=004](477)

Карпо К. В.
*аспірантка кафедри
політології та державного
управління Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича*

ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ УЧАСТІ ГРОМАДЯН

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та розгортання процесів діджиталізації в усіх сферах функціонування сучасних суспільств є інноваційним за своїм характером та сприяє розширенню можливостей для демократичних політичних практик. Дані процеси осмислювалися в політичній науці в рамках ряду концептів е-демократії, що, з одного боку, дозволяє припустити,